

UKM 06/11 Tiden etter konfirmasjonen

Særegenheter ved aldersgruppen 15-18 år

Tiden etter konfirmasjonen og frem til man blir 18 år bærer særpreg av at man får en økende bevissthet for egne valg og konsekvensene av disse. Det er en tid der man på mange måter skaper sin egen identitet i samspill med viktige faktorer i livet som tilhørighet, venner og miljø.

Majoriteten av ungdom i aldersgruppen 15-18 år begynner på videregående skole. For de aller fleste ungdom medfører dette en endring av miljø og utvidelse av vennekrets. Mange flytter hjemmefra og forlater dermed også sitt hjemsted og sin hjemmemenighet. Dette er ofte en utfordring for ungdom. Og det er en utfordring for menighetene å se og fange opp disse ungdommene som flytter inn. Det kan også være en utfordring for sokn og prosti at ungdom ikke tydelig forholder seg til soknegrensene.

Hvorfor stort frafall etter konfirmasjonstiden?

Det er et faktum at etter konfirmasjonstiden "forsvinner" mange unge fra kirken. Dette kan ha flere årsaker og det er derfor ikke enkelt å komme med fasitsvar. Det er likevel noen tendenser som kan synes gjennomgående:

I tilfeller der konfirmasjonstiden ikke erfares som relevant og givende, fører det til at mange ikke finner sin plass i kirken. Da forsvinner også lysten til å fortsette å ta del i tilbudene i kirken etter konfirmasjonstiden.

Det kan ofte oppleves som om det ikke finnes gode tilbud for bredden av ungdom. For eksempel er det mange gode tilbud for de som er interessert i musikk, idrett og ledertrening, mens det ennå er få tilbud som dekker andre interessefelt.

Det er også en utfordring at de som er ansvarlige for trosopplæringen ikke har stor nok frimodighet til å invitere ungdom videre. Ofte oppleves det at trosopplæringstilbudet ikke kommuniseres godt nok ut til de unge. Konsekvensen av dette blir at en ikke får mulighet til å ta del i trosopplæringen, siden man ikke vet om hva som skjer. Dette fører til at trosopplæringen havner i en konkurransesituasjon med andre fritidsaktiviteter og tilbud for ungdom.

Trosopplæring for aldersgruppen 15-18 år

Når en skal arbeide videre med å favne hele bredden av ungdom mellom 15-18 år, så må det presiseres at dette ikke er snakk om en homogen gruppe, og en må derfor ta hensyn til mangfoldet av ungdom når tiltak skal utformes. Stedegengjøring er også sentralt fordi hver menighet er unik med tanke på blant annet størrelse, geografi, tradisjoner og tilgjengelige ressurser (for eksempel økonomi og personell). Til sammen utgjør disse faktorene

muligheter og begrensninger som den enkelte menighet står ovenfor i trosopplæringen for aldersgruppen 15-18 år.

Inngangen til aldersfasen 15-18 år, går for de fleste gjennom konfirmanttiden. Det er veldig mange døpte unge som konfirmeres. Under konfirmasjonsfasen ligger en stor mulighet for rekruttering til videre deltakelse i trosopplæringen for fasen 15-18 år. Det er derfor av stor betydning at menigheten arbeider godt med konfirmanttiden, og at det videre arbeidet har sammenheng med denne. I trosopplæringstiltakene for aldersgruppen 15-18 år er det viktig at forkynnelsen av evangeliet fremstår som tydelig og gjøres relevant for aldersgruppen.

UKM 2011 ønsker særskilt å trekke frem momenter som er viktige i det videre arbeid med satsningen på aldersgruppen 15-18 år. For det første har vi sett på det som går på egnede møtepunkter der trosopplæringen gjennomføres, og dernest hva som bør være fokus når ungdom i denne aldersgruppen møtes.

1. Møtepunkter

Trosopplæringen for 15-18 år skal omfavne alle døpte i Den norske kirke, ikke bare de som allerede er aktive i kirken. Derfor kan det være tjenelig å ha lavterskeltilbud som favner bredt. Å delta i disse tilbudene kan inspirere til videre deltakelse også i spissede tiltak. I forhold til dette er valg av arenaer viktig. Dette kan være større eller mindre arrangementer eller "happenings" som leir, konserter, gudstjenester og samlinger som møter bredden blant ungdom og gir rom for utfoldelse, fellesskap og utvikling. Det bør etterstrebnes at flest mulig ungdom føler at det ikke er noen krav om spesielle forhåndskunnskaper eller andre ferdigheter for deltakelse.

Det må presiseres at de kontinuerlige tiltakene er viktige og arbeidet med videreutviklingene av disse må fortsette. Det er mange veier til tro og mange måter å uttrykke dette på. Organisasjonene har spesialkompetanse på sine felt og samlet sett utgjør disse et variert og godt tilbud for ungdom i alderen 15-18 år. Mange organisasjoner vil bidra i trosopplæringen dersom de får en forespørsel. En må se på organisasjonene som en ressurs, ikke som en konkurrent. Dette er et argument for økt samarbeid med organisasjoner også innen trosopplæringen.

2. Samtale, kunnskaps- og relasjonsbygging

Det kan være hensiktsmessig å satse på breddetiltak som går ut til hele årskull, for eksempel myndighetsmarkering, livsmestringskurs, konfirmantgjensynstreff eller utdeling av bok til et årskull. Ungdområdet i Oslo arbeider med en slik bok som kan være til inspirasjon. Ved å hente inn igjen for eksempel tidligere konfirmantkull kan man også opprette og pleie kontakt med de som ikke lenger er aktive i menigheten.

Man behøver også spissede tiltak der en kan fordype seg i tema som bidrar til at man kan vokse og utvikles som kristen og som hele mennesker (med kropp og sjel). Med spissede tiltak menes ikke at det forventes høye forhåndskunnskaper eller at dette er forbeholdt "aktive kristne". Poenget med spissede tiltak er at ungdom har åndelige behov. Gjennom gode samtalegrupper, bibelgrupper, bønnefellesskap, eller lignende, vil det skapes rom for fordypning i sentrale temaer i trosopplæringen (jf. Trosopplæringens innhold, Gud gir - Vi deler).

Mange i aldersgruppen jobber frivillig som ledere eller har andre verv. Det er viktig for ungdomslederens egen trosopplæring at man selv får mulighet til å vokse i troen. Selv om man er leder må man ikke i alle sammenhenger være ansvarlig for å bidra til å utvikle andres trosliv. Oppfølging av unge ledere er viktig, slik at man unngår utbrenthet og at man får økt lederkompetanse i takt med økt ansvar. Som leder havner man ofte i dype samtaler om andres trosliv og dette starter gjerne prosesser hos en selv. Derfor er det viktig med veiledning og kursing slik at man selv kan vokse i troen og ha kompetanse til å være i slike samtaler.

Etter fylte 15 år er man religiøst myndig og får dermed rett til selv å bestemme trossamfunnstilhørighet. Det bør være mulig å knytte dette til trosopplæringen, fordi alle burde ha mulighet til å forvalte ansvaret og mandatet som er gitt ungdom. Det er åpnet for at ungdom fra 15 år kan stemme ved valg i Den norske kirke. De kan være med i gudstjenesteutvalg og har også mulighet til å være med på å forme trosopplæringen i sin menighet ved å inngå i menighetens trosopplæringsutvalg. Dette er eksempler på at ungdom har mulighet til å være med på å bestemme og forme sin kirke og menighet. For å få det til er det en forutsetning at ungdom vet om dette, og får kunnskap og mulighet til aktiv deltakelse. Slik kan trosopplæring blant annet bidra til økt engasjement av ungdom på menighetsnivå.

Vedtak:

UKM 2011 oppfordrer Kirkerådet til å fortsette satsingen på trosopplæring for tiden etter konfirmasjonen, og at dette dokument blir tatt med i den videre behandling av denne saken.

UKM 2011 oppfordrer menighetene til å søke samarbeid med organisasjoner i sitt trosopplæringsarbeid.

UKM 2011 oppfordrer menighetene til å samarbeide med hverandre og prostiet, og utvikle tidsavgrensede breddetiltak for livsmestring for unge som involverer praktiske og åndelige aspekt ved det å bli voksen. UKM 2011 oppfordrer menigheter og prosti til å samarbeide om ulike tiltak for å imøtekomme ungdommenes behov for opplegg som ikke er låst av soknegrenser.

UKM 2011 oppfordrer menighetene til å inkludere ungdom i utviklingen av trosopplæringsplaner og gudstjenester gjennom trosopplæringsutvalg, gudstjenesteutvalg eller lignende.

UKM 2011 oppfordrer Kirkerådet til å utforme et årlig breddetiltak for 10. klassinger.

UKM 2011 oppfordrer menigheter og Kirkerådet til å satse særlig på konfirmanter og fjorårskonfirmanter ved kirkevalg. Det bør også oppfordres til deltakelse i kirkens ungdomsdemokrati.

Dokumentet ble enstemmig vedtatt.